

عنوان مقاله:

تبیین برخورد با زمینه در آثار شاخص معماری بافت مرکزی مشهد در دوره پهلوی دوم (نمونه های موردی: بازار رضا(ع)، ایستگاه راه آهن مشهد، آرامگاه نادرشاه)

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 13، شماره 48 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

مانده علی میرزایی - دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده معماری، دانشگاه غیرانتفاعی خيام، مشهد، ایران

خسرو صحاف - استادیار، گروه معماری، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

بافت سنتی شهر میراث دار ارزشها، تاریخ و فرهنگ گذشتگان است که در قالب کالبد شهری به نمایش گذاشته می شود. تحولات ناشی از طرح های نوسازی در بافت سنتی شهرها موجب گسست بین معماری معاصر با گذشته شده است؛ از این رو در زمینه های ارزشمندی که در سال های اخیر دچار تغییرات کالبدی شده اند می توان با تحلیل چگونگی برخورد آثار شاخص معماری گذشته با زمینه به راهکارهایی متناسب با ارزش های تاریخی، فرهنگی و کالبدی دست یافت. ضرورت این پژوهش، از یک سو متوجه اهمیت زمینه بافت مرکزی شهر مشهد می باشد که در خلال طرح های نوسازی بافت پیرامون حرم مطهر هویت خود را از دست داده است و از سوی دیگر معطوف به ابعاد پنهان معماری آثار شاخص دوره پهلوی دوم بافت مرکزی شهر مشهد در ارتباط با زمینه است؛ بنابراین هدف اصلی این پژوهش، تبیین برخورد با زمینه در آثار شاخص معماری دوره پهلوی دوم و ارائه راهکارهایی جهت تداوم هویت معماری زمینه مذکور می باشد. پژوهش حاضر دارای رویکرد کیفی و مطالعه بر روی نمونه های موردی است که از روش توصیفی - تحلیلی برای دسته بندی مولفه های مبانی نظری و از روش مقایسه تطبیقی جهت بررسی نمونه های موردی استفاده شده است. یافته ها نشان می دهد که در بین نمونه های موردی، بازار رضا بیشترین میزان زمینه گرایی را دارد و مقبره نادرشاه و ایستگاه راه آهن بیشترین میزان منطقه گرایی را دارند و در هر سه بنا گرایش به منطقه گرایی در حوزه مصالح و معماری بومی منطقه وجود دارد؛ همچنین توجه به زمینه بصری مهمترین عاملی است که در آثار مذکور رعایت شده است. در نهایت راهکارهایی جهت تداوم معماری زمینه ارائه می شود.

کلمات کلیدی:

زمینه، زمینه گرایی، منطقه گرایی، بافت مرکزی شهر مشهد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030512>

